

Aangenaam absurd liefdesdrama Barnas is intrigerende puzzel

Theater

Het Pianomeer door Orkater. Idee en muziek: Vincent van Warmerdam. Tekst: Maria Barnas. Regie: Peter Blok. In: Tooneelschuur Haarlem, 16 september. Tournee tot en met 6 november.

De man ligt in een plas water op de grond. Hij is dood. Tijdens een wetenschappelijk experiment op zee, bij een poging om de bliksem te vangen, is hij zelf getroffen en verdronken. Dat is des te tragischer omdat hij drie vrouwen achterlaat.

De man is de Engelse dichter Shelley. Hij was nog getrouwd toen hij verliefd werd op Mary, de dochter van een beroemd wetenschapper. Geïnspireerd door haar nieuwe liefde schreef zij op haar negentiende de horrorroman Frankenstein. Samen met Mary's stiefzusje Claire begonnen ze een ménage à trois. Het Pianomeer, een bescheiden muziektheaterproductie van Orkater, probeert al

deze historische feiten met elkaar te verbinden met een knipoog naar nu. Want ook in de 19e eeuw was het al tobben met de liefde.

Zoals we van Orkater zijn gewend, gaat het spreken telkens over in zingen terwijl de muziek mooie, hoekige accenten legt. Het is bewonderenswaardig hoe trefzeker de actrices dat zingen inzetten, meestal ook nog a capella. Met minimale pianobegeleiding vertolken ze de muziek van Vincent van Warmerdam waarin het voortdurend aanwezig water als het ware hoorbaar wordt.

De tekst is van Maria Barnas. Dichterlijke zinnen wisselt ze geestig af met huis-, tuin- en keukentaal. Als de actrices 'mijn man houdt van zeilen' zingen, lijkt het alsof kinderen opera proberen. Maar ze debiteren ook banaliteiten van vrouwen over mannen die niet zouden misstaan in de brievenrubriek van een damesblad.

De fragmenten verschillen sterk van elkaar in stijl en sfeer. Het

lijken stukken van een legpuzzel die aan het eind in elkaar vallen. In het begin heb je geen idee waar het allemaal over gaat. Allengs wordt de samenhang duidelijk.

En intussen zijn we ons steeds bewust dat we kijken naar toneel, waar doden van hun sofa herrijzen, het publiek in vertrouwen nemen en vertellen en zingen: 'Ik ben het praatzieke lijk, mijn leven is een geschiedenis'. Het geheel heeft daarmee een aangename absurdeïteit, maar is ook erg cerebraal, emoties lijken taboe.

De man blijft de grote niet-weter. Hij kijkt vragend de zaal in, terwijl de twee vrouwen elkaar concurreren. Af en toe komen ze lekker sarcastisch uit de hoek. (Met een blik op de dode man): 'Hij is op weg naar een boeiende bijna-dood-ervaring'. Wat later vragen ze zich af wat ze in hemelsnaam moeten met dat lijk. Even komen ze elkaar nader, maar allemaal blijven ze uiteindelijk alleen.

Marian Buijs